

Handlingsplan för utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten till 2030

Mål

I enlighet med vad som anges i stadens klimathandlingsplan ska Stockholm vara klimatpositivt 2030 och fossilfritt 2040. Staden ska vara en förebild och driva på utvecklingen för hållbara transporter och arbetsmaskiner. Det sker exempelvis genom en egen fossilfri fordonspark och genom att ställa krav på fossilfria drivmedel och fordon vid upphandlingar av transporter och arbetsmaskiner.

Stadsdelsnämnderna ska, under 2025, ta fram en handlingsplan för utfasning av bränslen i stadsmiljöverksamheten, i så väl upphandlingar som egen regi, för att nå en fossilfri organisation 2030.

Bakgrund och nuläge

Stadsdelsnämndens skötsel av park- och naturområden utförs i dagsläget på entreprenad. Kraven på entreprenören är sedan flera år fastlagda i ett avtal och i avtalet finns inga krav på fossilfritt bränsle bortsett från krav på eldrivna lövblåsar.

Stadsmiljöenheten har besökt en mäsas om eldrivna parkmaskiner, deltagit i konferensen "emissionsfritt" och erfarenheter har inhämtats från andra förvaltningar som har parkdrift i egen regi. Utöver detta har enheten besökt och inhämtat information från återförsäljare av eldrivna maskiner och fordon.

Stadsmiljöenheten arbetar kontinuerligt för att skapa goda förutsättningar för hållbara tjänsteresor och transporter och använder klimatsmarta transportsätt såsom cykel, elcykel, elbil och kollektiva färdmedel i det dagliga arbetet.

Vid upphandling av vinterväghållning, anläggningsarbeten, provtagning av vatten i plaskdammar, skötsel av plaskdammar, arboristtjänster samt lekplatsbesiktning ställs miljö- och hållbarhetskrav enligt stadens program för inköp så långt det är

möjligt och ändamålsenligt, utifrån de mål som anges i miljöprogrammet.

Åtgärdsplan utifrån verksamhetens kommande behov

Nämnden har under 2024 gett förvaltningen i uppdrag att överta parkskötseln i egen regi och övergången sker under 2026.

I och med övergången kommer en större mängd maskiner och arbetsfordon att köpas in. Staden har för närvarande avtal för elektriska arbetsfordon samt för parkmaskiner och gräsklippare. Enligt information från stadens projektledare för miljöfordon och hållbara transporter befinner sig elektrifieringen av parkmaskiner i ett tidigt stadium, särskild vad gäller större parkmaskiner.

Förvaltningen är ansvarig för att säkerställa drift av samhällsbärande funktioner vid kris såsom renhållning och snöröjning. Detta innebär att hänsyn måste tas till detta inför anskaffandet av maskiner och fordon då verksamheten kan behöva säkra upp med ett antal maskiner som inte är eldrivna.

Inom ramen för planeringen och genomförandet av parkskötsel i egen regi kommer förvaltningen att:

- Handla upp eldrivna fordon.
- Handla upp maskiner som är eldrivna förutsatt att verksamhetens krav kan uppfyllas. I andra hand handla upp maskiner som drivs med fossilfritt biodrivmedel. Förvaltningen bedömer att samtliga maskiner som behöver införskaffas kommer att kunna vara eldrivna med undantag för jordbrukstraktor och en större åkgräsklippare (i dagsläget finns ej dessa maskiner som eldrivna).
- Handla upp eldrivna handhållna maskiner.
- Ha beredskap för kriser som till exempel större strömavbrott vilket innebär att det behöver finnas tillgång till fordon och maskiner som inte enbart är eldrivna. I första hand ska dessa drivas av fossilfria biodrivmedel. Förvaltningen bedömer att

samtliga fordon och arbetsmaskiner som införskaffas i beredskapssyfte kommer att kunna drivas med fossilfria drivmedel med undantag för en motorsåg (i dagsläget finns ej motorsågar som drivs med biodrivmedel).

- Verka för transportoptimering av avfallsinsamling och samlastning av andra transporter.

Vid kommande upphandlingar för skötsel av plaskdammar, vinterväghållning, provtagning av vatten i plaskdammar, anläggningsarbeten med mera avser förvaltningen att ta stöd av serviceförvaltningen och miljöförvaltningen att:

- Ställa miljö- och hållbarhetskrav i upphandlingar som anges i stadens program för inköp så långt det är möjligt och ändamålsenligt, utifrån mål i miljöprogrammet.
- Ta fram en plan för uppföljning av ställda miljö- och hållbarhetskrav i de upphandlingar som genomförs och säkerställ att dessa planer genomförs.

Uppföljning

Uppföljning av åtgärderna sker inom ordinarie lednings- och styrningssystem.

Revidering

Handlingsplanen ska aktualitetsprövas årligen, i samband med verksamhetsplaneringen för kommande år.